

Я. Ф. Радих,
д. н. з держ. упр., професор, Національна академія державного управління при Президенті України
В. В. Ропар,
Рожнівський сільський голова, слухач заочно-дистанційної форми навчання Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України

ДО ІСТОРІЇ СИМВОЛІКИ СЕЛА РОЖНІВ: ПОВІДОМЛЕННЯ ДРУГЕ¹

У статті продовжується дослідження проблеми становлення та розвитку символіки села Рожнів Косівського району Івано-Франківської області.

In this article we continue to examine the markings formation problem of Rozhniv village in Kosiv rayon of the Ivano-Frankivsk oblast.

*Дивлячись у минуле — зніміть капелюха,
 дивлячись у майбутнє — засучіть рукави.
 Бернард Шоу*

*Мене Дніпро піснями омива,
 Сил додає мій спогад про Карпати.
 Стараюсь серце серцем лікувати,
 Не забуваю мамині слова
 Василь Ліуш*

ВСТУП

У свій час відомий англійський філософ Френсіс Бекон (1561—1626) сказав: "Tantum possumus, quantum skimus" — "Ми стільки можемо, скільки знаємо". Отже, для того щоб у в майбутньому ми та наші діти більше могли, усі ми повинні набагато більше знати.

Автори повністю поділяють думку укладачів навчального посібника "Історія української державності: Курс лекцій" про те, що поглиблене вивчення державного будівництва, засвоєння власного історичного досвіду допоможе українським дослідникам зайняти чітку громадянську

позицію та належним чином розібратися у складностях сучасного життя [6, с. 7].

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Останнє десятиріччя ХХ ст. несподівано для багатьох ознаменувалося появою на політичній карті світу понад 20 нових держав. Серед них і незалежна держава Україна, яка виникла в результаті законного розпаду СРСР.

Трагедія України полягала в тому, що впродовж віків змінювалась її територія, на ній співіснували різні державні структури, політико-дер-

жавницькі формації. Природний самотній шлях українського народу немовби зник на тлі загальних подій у житті Росії та Польщі, а згодом — Австро-Угорщини, пізніше — Румунії, Чехословаччини, тієї ж Польщі, врешті — СРСР. Історія України виглядала низкою спорадичних ілюстрацій до минулого тих країн, які володіли її землями [6, с. 5].

Викладене вище повною мірою стосується й історії регіональної української символіки.

Вивчення виникнення й дослідження внутрішньої будови того чи іншого символу — надзвичайно важке, але захоплююче заняття. Будь-який символ, маючи свою власну історію, в різний час набуває й різних змістових відтінків.

Символ у звичному розумінні (від грец. symbolon) — загально відомий умовний знак, який використовується для суто практичних цілей. З часом символ набув природи емблеми, він став видимим відображенням будь-якого явища, ідеї або предмету [1, с. 4].

Відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" основними символами того чи іншого населеного пункту (міста, району, області) вважають герб, прапор та гімн [2]. Важливим символом влади² у населених пунктах є печатка.

Універсальний словник-енциклопедія дає наступне визначення поняттю "печатка": це — знак приналежності та ідентифікації фізичної особи або установи, вирізьблений на штемпелі; свідчення вірогідності, яке надає юридичну силу; оберігає закритий лист або предмет [3, с. 1049].

На західноукраїнських землях сільські печатки набули широкого використання з утвердження австрійської адміністрації [3, 4].

Відтиск найдавнішої з відомих на сьогодні сільської громадської печатки села Рожнів³ Косівського району Івано-Франківської області, що датований 1 січня 1805 р., нами презентовано у першому повідомленні з досліджуваної тематики [4].

Пошукова робота авторів у Центральному державному історичному архіві України (м. Львів, пл. Соборна, 3-а) дала певний результат. Сьогодні ми маємо можливість ввести в науковий обіг ще п'ять варіантів громадської печатки села Рожнів періоду 1811—1925 рр. [7—13].

Автори публікації глибоко переконані в тому, що при розробці сільської символіки (герб та прапор

¹Повідомлення перше — див. Економіка та держава, 2009. — № 1. — С. 64—65.

²Влада — суспільні стосунки між двома особами, між особою і групою або між групами, які полягають в тому, що одна із сторін може на законній підставі і тривалий час змушувати другу сторону до визначених дій, а також володіє засобами, які гарантують контроль за цими діями [5, с. 273]

³Мова йде про печатку Рожнівської Домінії, якою користувалися й в сусідній Новоселиці, що, ймовірно, пов'язано з тим, що Рожнів у той час (до скасування в Галичині панщини) був центром Рожнівського ключа, або Рожнівського феодалного маєтка. — авт.

Такий вигляд мали печатки Рожнова впродовж 1811 – 1925 рр. у часи перебування села у складі Австро-Угорської імперії та Польщі

села Рожнів) потрібно обов'язково враховувати окремі елементи з наведених вище печаток, наприклад, хрест, сніп пшениці (жита?). Обгрунтованим, на нашу думку, може бути використання у майбутньому гербі села й корони та лаврових гілок, які склали основу печатки Рожнівської домонії у 1805 р. (див. Повідомлення перше).

...Народ без минулого немає майбутнього. Чим краще ми уявляємо собі зміст тієї історичної естафети, яку волею долі ми прийняли від минулих поколінь, тим ціннішим і більш значущим стає для нас наше власне життя, тим повніше ми розуміємо свою відповідальність за те, що саме ми передамо прийдешнім поко-

лінням. Без цього наше життя не мало б ні мети, а ні змісту.

ВИСНОВКИ

1. У науковий обіг введено зразки п'яти печаток села Рожнів, що використовувалися в період 1811–1925 рр.

2. Обгрунтовано, що при розробці символіки (герб та прапор села Рожнів) доцільно враховувати окремі елементи з сільських печаток, періоду 1805–1925 рр., наприклад, хрест, сніп пшениці (жита?), корона та лаврова гілка.

Література:

1. Грибанов Э.Д. Медицина в символах и эмблемах. — М.: Медицина, 1990. — 208 с.

2. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" // Відомості Верховної ради України. — 1997 — № 24 — С. 170.

3. Пилип'юк В., Сіреджук П. Новоселиця над Рибницею (Нариси історії села). — Львів: Світло й тінь, 2006. — 112 с.

4. Радиш Я.Ф., Ропар В.В. До історії символіки села Рожнів (до проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування на Гуцульщині) // Економіка та держава, 2009. — № 1. — С. 64–65.

5. УСЕ. Універсальний словник-енциклопедія / Гол. ред. Ради чл.кор. НАНУ М. Попович. — К.: Ірина, 1999. — 1551 с.

6. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій: Навч. посіб. — К.: Либідь, 1999. — 480 с.

7. ЦДАДА. — Ф. 146. — Оп. 4. — Спр. 4435. — Аркуш 34, 39 (до 1811 р.).

8. Там же. — Ф. 146. — Оп. 68. — Спр. 2983. — Аркуш 242 (1899 р.).

9. Там же. — Ф. 146. — Оп. 4. — Спр. 4428. — Аркуш 51 (1866 р.).

10. Там же. — Ф. 146. — Оп. 64 б. — Спр. 4273. — Аркуш 142 зв, 150.

11. Там же. — Ф. 146. — Оп. 4. — Спр. 7527. — Аркуш 125 (1907 р.).

12. Там же. — Ф. 146. — Оп. 4. — Спр. 4485. — Аркуш 84 (1873 р.).

13. Там же. — Ф. 179. — Оп. 4. — Спр. 509. — Аркуш 88 (1925 р.).

Стаття надійшла до редакції 17.03.2009 р.

Новини

ПЕРЕГОВОРИ ПРО СТВОРЕННЯ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄАВТ ДОЗВОЛЯТЬ ЗБЛИЗИТИ УКРАЇНУ З ЄВРОПОЮ

21 квітня 2009 року в Міністерстві економіки України відбулося відкриття переговорів про укладення Угоди про вільну торгівлю між Україною та Європейською асоціацією вільної торгівлі (ЄАВТ).

Участь у переговорах взяли Віцепрем'єр-міністр України Григорій Немиря, Міністр економіки України Богдан Данилишин та Заступник Генерального секретаря ЄАВТ Дідьє Шамбове.

Як зазначалося в ході переговорів, з дати підписання Декларації про співробітництво між Україною та країнами – членами ЄАВТ, у якій було вперше офіційно зазначено за спільну мету створення зони вільної торгівлі, минуло близько дев'яти років.

Міністр економіки України Богдан Данилишин назвав переговори тим новим етапом, який дозволить зблизити Україну з Європою. На переконання керівника економічного відомства, створення у перспективі Зони вільної торгівлі між Україною та країнами – членами ЄАВТ є важливим для нашої країни як з огляду поглиблення взаємовигідного торговельно-економічного співробітництва, так і в контексті реалізації європейських прагнень нашої держави. Результатом

створення зони вільної торгівлі має стати прискорення зростання внутрішнього валового продукту України та країн-членів ЄАВТ, посилюючи роль обох сторін у світовому економічному просторі.

Якісне та кількісне покращення торговельного балансу між Україною та ЄАВТ має відбуватися за рахунок безумовного збільшення його обсягів та зростання у ньому частки продукції з високою доданою вартістю.

Богдан Данилишин наголосив, що Україна вступає у переговори з державами ЄАВТ після набуття членства у СОТ: «Ми продовжуємо інтенсивний діалог з ЄС стосовно створення зони вільної торгівлі та впевнені, що відповідне реформування торговельно-орієнтованого законодавства сприятиме плідному діалогу з ЄАВТ. Результати роботи, проведеної Україною за останні роки, мають значно спростити та прискорити переговорний процес. Для нас ці переговори є складовою частиною поступової інтеграції до європейського економічного простору».

Вважаю, - підкреслив керівник економічного відомства, - що головним завданням переговорів є узгодження спрощеного доступу до ринків сторін, створення середовища для реалізації

спільних комерційних проєктів, сприяння залученню інвестицій та налагодженню ділових контактів між підприємствами. Реалізація економічних інтересів складатиметься з взаємовигідної кооперації між суб'єктами підприємницької діяльності України та держав ЄАВТ.

Як зазначалося під час конструктивного діалогу, до початку офіційного переговорного процесу Україна та ЄАВТ вже накопили досвід плідного співробітництва.

«Ключем до їх успішного завершення, - зазначив Міністр економіки, є усвідомлення економічних переваг від розвитку взаємовигідного торговельно-економічного співробітництва, готовність до компромісів, спрямованих на практичний результат, об'єднання. Ми хочемо, щоб учасники переговорів побачили Україну як колегу, як рівноправного партнера».

«Переговори про створення зони вільної торгівлі з Європейською асоціацією вільної торгівлі є свідченням того, що можна досягати позитивних результатів і в кризовий період», - резюмував Богдан Данилишин.

За матеріалами прес-служби Міністерства економіки